

Číslo 330
17. prosince 2018

V tomto čísle naleznete

Očekávané události týdne

Výsledky prosincového zasedání Evropské rady

Zpráva Komise o současném stavu bezpečnostní unie

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční věci

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti

Výsledky plenárního zasedání Evropského parlamentu

Poslanci schválili obchodní dohodu mezi EU a Japonskem

Program evropských institucí

Očekávané události týdne

V posledním předvánočním týdnu ruch evropských institucí pozvolna utichá. V Bruselu připravují několik posledních jednání Rady, naposledy letos zasedne kolegium komisařů a sejde se také senátní Výbor pro záležitosti EU.

Ve dnech 17. a 18. prosince zasedá Rada pro zemědělství a rybolov. Ministři se na ní mají dohodnout na rybolovných právech v Atlantiku a Severním moři pro rok 2019. Rada rovněž zhodnotí pokrok, kterého dosáhlo rakouské předsednictví při práci na balíčku opatření týkajících se reformy společné zemědělské politiky po roce 2020.

Dne 20. prosince se sejdou ministři členských států pro životní prostředí, kteří by měli dosáhnout částečného obecného přístupu k programu LIFE na období let 2021–2027. Ministři budou jednat také o navrhovaném nařízení, které má stanovit normy emisí CO₂ pro nákladní automobily a autobusy.

Výsledky prosincového zasedání Evropské rady

Ve dnech 13. a 14. prosince 2018 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Evropské rady. Českou delegaci vedl předseda vlády Andrej Babiš. Hlavními tématy jednání byly otázky brexitu, víceletého finančního rámce, migrace, zahraničních vztahů a téma dalšího prohlubování hospodářské a měnové unie.

Lídři unijních zemí úvodem dvoudenního zasedání diskutovali **otázku budoucí podoby víceletého finančního rámce**. A. Babiš zde zdůraznil, že ČR bude požadovat adekvátní financování pro kohezní politiku a zemědělství, ale také potřebu větší flexibility pro členské státy v provádění těchto důležitých politik. Evropská rada ve svých závěrech stanovila cíl dosáhnout dohody o podobě příštího dlouhodobého rozpočtu na podzim příštího roku.

Dalším tématem v rámci prvního jednacího dne byly **vnější vztahy**. Evropští státníci zde vyzdvihli důležitost připravovaného únoroového summitu EU a Ligy arabských států, a to zejména v kontextu migrace. Byly zde přijaty závěry k situaci v Azovském moři a shodla se na prodloužení platnosti sankcí vůči Rusku. Lídři rovněž přivítali schválení obchodní dohody mezi EU a Japonskem ze strany Evropského parlamentu.

Čtvrteční setkání poté pokračovalo pracovní večerí, během které delegace ve formátu EU27 diskutovaly o aktuální situaci ohledně **brexitu**. Zde se lídři shodli, že irská pojistka pro zachování hladkého celního režimu je jen dočasná a nejspíš

V tomto týdnu proběhnou také stabilizační a asociační rady mezi zástupci EU a zástupci Kosova, Ukrajiny, Srbska a Egypta. Jejich cílem je projednat politickou a hospodářskou situaci v těchto zemích a provádění existujících dohod o stabilizaci a přidružení.

Kolegium komisařů se na své zítřejší schůzce bude věnovat vízové reciprocitě, štítu soukromí mezi EU a USA a možným scénářům brexitu bez dohody. Výbor pro záležitosti EU Senátu PČR bude ve stejný den informován o výsledcích jednání Evropské rady. Projedná návrh nařízení o prevenci šíření teroristického obsahu online a sdělení o rozšíření pravomocí Úřadu evropského veřejného žalobce na přeshraniční teroristické trestné činy.

/K. Votavová/

ani nebude použita. Shodli se také, že samotnou brexitovou dohodu znovu otvírat nehodlají.

Druhý jednací den byl zahájen politickou diskuzí o problematice migrace a vnitřního trhu. Nejvyšší představitelé zemí EU zde přijali závěry k vnitřnímu trhu, které vyzývají k dalšímu pokroku v **dokončování vnitřního trhu**. To by mělo vést ke zvýšení konkurenceschopnosti EU v globální ekonomice. ČR se v této otázce bude zasazovat o to, aby téma vnitřního trhu a jeho dalšího prohlubování bylo jednou z priorit příští Komise.

V následné diskuzi o **migraci** lídři potvrdili platnost závěrů Evropské rady z června a zabývali se spoluprací se třetími zeměmi. Česká delegace se zde vyslovila pro další spolupráci a **partnerství se zeměmi původu a tranzitu**, a to především s africkými zeměmi.

V pátek přijaté závěry dále zmiňují klimatickou změnu, bezpečnost a obranu, **boj proti dezinformacím**, potírání rasismu a xenofobie i nedávné občanské konzultace. Lídři se rovněž shodli, že v květnu 2019 na neformálním summitu v rumunském Sibiu prodiskutují **priority pro další směřování EU**.

Páteční zasedání bylo zakončeno eurosomitem v inkluzivním formátu, kdy se jednání zúčastnily i země mimo eurozónu. Diskutovalo se především o **prohlubování hospodářské a měnové unie**, včetně potenciálního investičního nástroje pro eurozónu. /L. Škacha/

Zpráva Komise o současném stavu bezpečnostní unie > Komise

Komise 11. prosince 2018 vydala v pořadí již 17. zprávu o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (**KOM(2018) 845**) a navázala tak na předchozí zprávu z října tohoto roku. Evropský program pro bezpečnost byl představen v dubnu 2014 a stanovil hlavní kroky k zajištění účinné reakce EU na terorismus a bezpečnostní hrozby v Unii.

Aktuální dokument se zaměřuje na tři hlavní aspekty, které jsou nezbytné pro **dokončení bezpečnostní unie**: dokončení legislativních procesů u prioritních bezpečnostních oblastí; prosazování nových pravidel týkajících se bezpečnosti v EU a posilování odolnosti vůči měnícím se bezpečnostním hrozbám.

V rámci prvního aspektu se jedná o návrhy na zajištění interoperability informačních systémů EU pro bezpečnost, **správu hranic a řízení migrace** (posílení Evropské pohraniční a pobřežní stráže, odstraňování teroristického obsahu z internetu a zlepšování přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům).

Druhá část zprávy o pokroku se zaměřuje na implementaci pravidel v členských státech. Jedná se zejména o pravidla týkající se jmenné evidence cestujících, **boje proti terorismu, kybernetické bezpečnosti**, přístupu ke zbraním, praní peněz a prosazování předpisů o ochraně osobních údajů.

V neposlední řadě Komise představila opatření k **boji proti dezinformacím** v Evropě i v jejím sousedství (s ohledem na zajištění svobodných a spravedlivých voleb) a podnikla kroky k zajištění ochrany veřejných prostor kvůli zvýšení odolnosti.

Komise také aktivně spolupracuje s internetovými společnostmi v rámci internetového fóra EU (boj proti teroristické propagandě na internetu) a podporuje finančně Fond pro vnitřní bezpečnost na **boj proti radikalizaci** prostřednictvím zapojení komunit a mladých. Komise dále spolupracuje se zahraničními partnery na zajištění bezpečnosti za hranicemi EU. /J. Kotík/

Výsledky zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

V pondělí 10. prosince 2018 se v Bruselu uskutečnilo pravidelné zasedání Rady pro zahraniční věci. Českou delegaci vedl náměstek ministra zahraničí Martin Poješil.

V úvodu jednání Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová připomněla 70. výročí podpisu **Všeobecné deklarace lidských práv**, a v této souvislosti také bylo zveřejněno prohlášení EU28. Nizozemský ministr v návaznosti na to představil nizozemskou iniciativu na vytvoření unijního sankčního režimu v oblasti lidských práv.

Poté se v rámci diskuze k **západnímu Balkánu** většina vystupujících shodla, že je nutné udržet aktivní angažmá EU vůči celému regionu. Rada zemí podporujících rozšíření zmínila potřebu zahájení přístupových jednání s Makedonií a Albánií v červnu 2019.

Následovala debata o **spolupráci mezi EU a Africkou unií**, v níž většina delegací uvítala konání lednového ministerského zasedání zemí EU a Africké unie a ocenila zejména zaměření plánovaného summitu na implementaci již existujících iniciativ. Někteří ministři ovšem zdůrazňovali potřebu zajištění dostatečných zdrojů pro Afriku a evropskou vnější politiku obecně.

V diskusi k **děni na Ukrajině** vystoupila většina delegací s jednoznačnou podporou nezávislosti a územní celistvosti Ukrajiny a odsouzením incidentu u Kerčského průlivu. Ministři se shodli, že se jedná o zřejmé porušení mezinárodního práva. Komise přitom informovala o uvolnění další tranše makrofinanční pomoci Ukrajině ve výši 500 mil. eur. Komise také zvažuje podporu výstavby železniční tratě z Mariupolu do Oděsy.

Na počátku **diskuze k Íránu**, která se odehrála v omezeném formátu F. Mogheriniová uvedla, že Írán nadále plní smlouvu o jaderném programu (JCPOA). Podpora této smlouvy nicméně neznámá, že EU bude tolerovat sporné chování Íránu v jiných otázkách, zejména jeho aktivity v členských státech EU. Ministři se vyjadřovali zejména k íránskému raketovému programu, k íránským aktivitám na území EU a v blízkovýchodním regionu i k lidskoprávní situaci v zemi.

Po neformálním obědě s ukrajinským ministrem zahraničních věcí proběhla debata o **humanitární krizi ve Venezuele**. Delegace se shodly na tom, že je nutné přistoupit k akci a podpořily vytvoření Mezinárodní kontaktní skupiny. Dále se ministři shodli na podmínkách účasti či neúčasti EU na inauguraci prezidenta N. Madura, která by se měla konat 10. ledna v Caracasu. /L. Hadrava/

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti > Rada

Dne 11. prosince 2018 se v Bruselu uskutečnilo poslední zasedání Rady pro obecné záležitosti v rámci rakouského předsednictví v Radě EU. Českou delegaci vedl náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce evropské Aleš Chmelař.

Úvodem Rady se diskutovalo o víceletém finančním rámci. Předsednictví informovalo o intenzivní práci na jeho projednávání, která je shrnutá ve zprávě o pokroku. Následně proběhla politická diskuze na základě negociačního balíčku, který již obsahuje všechny elementy týkající se vyjednávání o rozpočtu včetně částí k vládě práva a k vlastním zdrojům.

Cílem debaty bylo připravit jednání prosincové Evropské Rady. Rozdělení pozic členských států zůstává přibližně po **linii čistých plátců vs. přátel koheze**. Štěpnými otáz-

kami zůstávají postoj k flexibilitě, struktuře kohezních prostředků či k zavedení nových vlastních zdrojů.

V další části Rady nadcházející rumunské předsednictví krátce představilo společný **program nadcházejícího předsednického tria** (Rumunsko, Finsko a Chorvatsko). Jeho sestavení nebylo jednoduché vzhledem ke končícímu legislativnímu cyklu. Rumunsko doufá, že se podaří nastavit dobrý směr pro budoucnost EU, důležitým momentem bude **summit v Sibiu v květnu 2019**. Prioritou by tedy mělo být zachování jednoty EU, dosažení co nejvíce konkrétních pozitivních výsledků pro občany EU a vytyčení směru EU do budoucích let.

Následně byl diskutován druhý **návrh závěrů Evropské Rady**. Cílem bylo Závěry v maximální možné míře předjednat a finalizovat ještě před zasedáním lídrů.

/Pokračování na str. 3/

V rámci pracovního oběda delegace diskutovaly o otázce subsidiarity. Mezi ministry panovala obecná jednomyslná shoda na klíčovém významu **subsidiarity a proporcionality** při tvorbě politik EU a nutnosti jejich dalšího posilování.

Odpolední část zasedání se zaměřilo na pokračování procedury dle článku 7 Smlouvy o EU a **vládě práva v Polsku**. Komise považuje změny v zákoně o Nejvyšším soudu v Polsku za krok správným směrem, nicméně přetrvávají obavy v ostatních projednávaných aspektech justič-

ní reformy. Rada vedla také diskuzi k porušování základních hodnot Unie v případě Maďarska.

Závěr jednání byl věnován představení **Roční analýzy růstu**, která spolu s dalšími doprovodnými dokumenty zahájila evropský semestr 2019. Komise jejím prostřednictvím vyzývá EU členské státy, aby přijaly politické kroky k dosažení inkluzivního a udržitelného růstu. Na úrovni EU priority směřují k prohlubování jednotného trhu a k naplnění zásad stanovených v Evropském pilíři sociálních práv. /M. Ondičová/

Výsledky plenárního zasedání Evropského parlamentu > Evropský parlament

Ve dnech 10. až 13. prosince 2018 proběhlo poslední letošní plenární shromáždění Evropského parlamentu ve Štrasburku.

Evropský parlament během něj schválil **obchodní dohodu s Japonskem**. Schválil také **rozpočet pro rok 2019**, který zvyšuje prostředky programů na řešení migrace, podporu zaměstnanosti mladých, ochranu životního prostředí, Erasmus+ a výzkum a naopak snižuje předvstupní pomoc pro Turecko. Tento rozpočet ve výši 165,8 mld. eur (na závazky) minulý týden schválila také Rada.

Poslanci schválili stěžejní **finanční programy budoucího víceletého finančního rámce**, včetně programů Horizont Evropa, LIFE, Nástroj na propojení Evropy, Evropského obranného fondu, Evropského kosmického programu a programu Digitální Evropa. Evropský parlament je nyní připraven o těchto programech jednat s členskými státy.

Před poslanci vystoupil v rámci projevů o budoucnosti Evropy **prezident Kypru Nicos Anastasiades**. Poslanci schválili vyšší ochranu zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům a mutagenům. Schválili také dvě sdělení týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky, ve kterých mimo jiné podporují **zřízení Rady bezpečnosti EU** a zavedení hlasování kvalifikovanou většinou v některých jejích oblastech.

V rámci konzultační procedury Evropský parlament projednal obě směrnice týkající se **zdanění digitálních společností**. Doporučil rozšířit seznam zdanitelných služeb těchto společností a snížit práh příjmů určující, jaké firmy by měly v EU danit.

Plénium dále vyzvalo Komisi, aby do nadcházejícího března připravila **návrh na humanitární víza**. Návrh by dle něj měl umožnit žádat o víza na velvyslanectvích a konzulátech států EU ve třetích zemích, čímž by EU umožnila ohroženým osobám žádat o víza legálně a neuchylovat se k nebezpečným cestám do Evropy.

Proběhla rozprava o střetu zájmů o ochraně rozpočtu v ČR. Evropský parlament následně schválil nezávazné usnesení, podle kterého by Komise měla pozastavit veškeré unijní financování koncernu Agrofert českého premiéra Andreje Babiše.

Den po teroristickém útoku na vánočních trzích Štrasburku, který si vyžádal tři oběti a 12 zraněných, plénium schválilo závěrečnou zprávu Zvláštního výboru pro terorismus. Na základě své více než roční práce výbor doporučil mimo jiné **posílení Europolu** a Evropské agentury pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů (eu-LISA) a **efektivnější sdílení dat** mezi unijními agenturami, institucemi a členskými státy. /K. Votavová/

Poslanci schválili obchodní dohodu mezi EU a Japonskem > Evropský parlament

Evropský parlament ve středu 12. prosince 2018 schválil dohodu o volném obchodu mezi EU a Japonskem. Jde o největší bilaterální obchodní dohodu, jakou kdy EU vyjednala. Dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem, kterou plénium schválilo poměrem hlasů 474 pro, 152 proti a 40 se zdrželo hlasování, odstraní téměř všechna cla.

Dohoda stanoví, že na nejcitlivější odvětví EU, mezi která patří například produkce rýže, se budou vztahovat **ochranná opatření**. Naopak vývoz jiných potravinářských výrobků - například vína, sýrů, hovězího či vepřového masa, těstovin, čokolád či sušenek - bude od cla osvobozen okamžitě nebo po přechodném období.

Dohoda chrání 205 **evropských zeměpisných označení**, což je důležité zejména pro malé a střední podniky v potravinářském odvětví. Menší podniky tvoří přibližně 78 % vývozců z EU do Japonska. Parlament v této souvislosti vyzval Komisi, aby pro tyto subjekty zřídila kontaktní místa s cílem umožnit jim co nejrychleji využívat výhod obchodní dohody.

Japonsko otevře svůj trh s veřejnými zakázkami v **sektoru železniční dopravy** pro dodavatele z EU na celém svém území, trh s veřejnými zakázkami v dalších odvětvích bude pro podniky z EU zpřístupněn v 54 klíčových městech.

Liberalizovány budou také **služby elektronického obchodu**, mezinárodní námořní doprava a poštovní služby.

Parlament uvítal vysokou úroveň ochrany životního prostředí a práce, ke které se zavázaly v dohodě obě strany. Poslanci v této souvislosti ocenili závazek Unie a Japonska týkající se účinného **provádění pařížské klimatické dohody** a vyzvali je k důslednějšímu boji proti nezákonné těžbě dřeva. Japonsku však zároveň připomněli, že musí pokračovat v ratifikaci základních úmluv Mezinárodní organizace práce.

Kromě Dohody o hospodářském partnerství Parlament ve středu schválil také Dohodu o **strategickém partnerství**, která rozšíří vzájemnou spolupráci i do neobchodních oblastí. Jde například o energetiku, školství, výzkum a vývoj, rozvoj, boj proti klimatickým změnám a terorismu.

Dohodu o hospodářském partnerství s Japonskem EU podepsala v červenci letošního roku. Po jejím schválení Parlamentem ji musí ještě formálně odsouhlasit i Rada. Mělo by se tak stát 21. prosince. Japonsko již dohodu ratifikovalo a v platnost by tak mohla vstoupit 1. února 2019. Dohodu o strategickém partnerství musí před jejím vstupem v platnost ratifikovat kromě Evropského parlamentu i parlamenty členských států EU. /K. Votavová/

Program evropských institucí, 19. až 31. prosince > Informace

Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (formát energetika), 19. prosince 2018

Dlouhodobá strategie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů; balíček předpisů týkajících se čisté energie; nástroj pro propojení Evropy; směrnice o zemním plynu.

Zasedání Rady pro životní prostředí, 20. prosince 2018

Programu LIFE; normy emisí CO₂ pro nákladní automobily a autobusy; snižování emisí skleníkových plynů; směrnice o plastových výrobcích na jedno použití; nařízení o normách emisí CO₂ pro osobní automobily a dodávky.

Schválené rámcové pozice ve 49. a 50. týdnu > Informace

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se v souvislosti s vystoupením Spojeného království z Unie mění nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví **seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni** (vypracovalo Ministerstvo zahraničních věcí)

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k **zahájení jednání se Švýcarskem podle článku XXVIII dohody GATT 1994 o změně koncesí WTO pro Švýcarsko** na maso ochucené, dále neupravené (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k **Roční analýze růstu 2019 a doprovodným dokumentům** (vypracoval Úřad vlády)

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 330, týden od 10. do 16. prosince 2018 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: L. Škácha * Kontakt: newsletter@vlada.cz